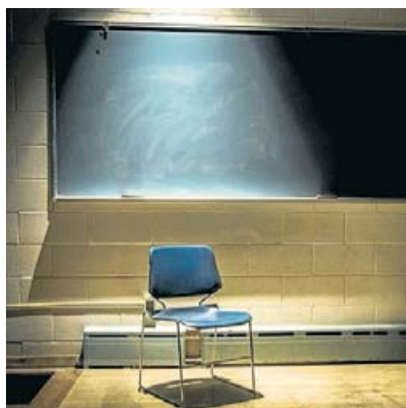

arallegim

ELS LLIBRES
I LES COSESIGNASI
ARAGAY

Manel García Sánchez (Barcelona, 1967) ha ensenyat durant gairebé trenta anys filosofia a secundària. Ara que la filosofia corre el risc de desaparèixer, és més oportuna que mai la seva diagnosi sense pèls a la llengua sobre l'educació a Catalunya: *Finlàndia. Una apologia de l'educació pública del nostre país* (Arpa). Provocador i honest, optimista volterà (“el sistema educatiu del nostre país no està tan malament”) però lúcid, parteix de la idea que una minoria tòxica de professors mina des de fa anys escoles i sobretot instituts i invisibilitza i desmotiva els mestres compromesos.

Posa sobre la taula, doncs, un univers de gemmalismes i victimismes, des de la jubilació anticipada com a fi aristotèlic únic fins a les baixes per malaltia sense gairebé cap control de l'administració i tolerades per una solidaritat gregària (un problema de tota la funció pública, no només de l'ensenyament). Segons Manel García, aquests abanderats del fracàs del sistema s'han instal·lat en la nostàlgia d'un passat suposadament millor i se senten extraordinàriament còmodes en “l'autocomplaença del plany i del dany”. Corresponsabilitat? Autocrítica? Au, val! La via d'accés per ser mestre públic no hi ajuda: és “un rigorós i escrupolós procés de selecció: t'apuntes a un llistat de substitucions i un bon dia et truquen [...] per dir-te que comences demà o demà passat a treballar en un centre que ni coneixes”. El camí endoga-

GETTY

El cas
d'un
mestre
càndid
però no
estúpid

mic i per cooptació per ser mestre a la concertada, tampoc.

Aquesta “minoria oportunista, amargada, ressentida, queixosa i incompetent”, aviciada de greuges reals o imaginaris, ha anat calant i ha provocat l'expansió del “professorat desencantat”, de manera que “un desànim fatalista” s'ha apoderat de la majoria. L'administració i la política hi han contribuït, per exemple amb l'encadenament de reformes educatives: Loece (1980), Lode (1985), Logse (1990), Loce (2002), Loe (2006), Lomce (2013), Lomloe (2020), més la catalana LEC (2009). El resultat: els professors, cada cop més escèptics, han acabat convertint les aules en “la república de casa nostra”. Cadascú la seva. En quina llengua? “No és veritat que a Finlàndia [Catalunya]

la majoria de professorat faci les classes en rus [castellà], com també és fals que l'alumnat no pugui fer pipí en la seva llegua materna”. “Potser perquè puguem gaudir del regal de la llengua fina [catalana] durant molts anys cal convèncer per vèncer, no donar-se per vençut i blindar la llengua persuadint també sobre el regal del bilingüisme o el multilingüisme”.

Com Nuccio Ordine, Manel García reivindica les humanitats, i s'exclama dels baixos índexs de lectura... entre els professors! “És més fàcil trobar en una sala de professorat de Finlàndia [Catalunya] coques, castanyes, panellets o bunyols de Quarasma que llibres que no siguin de text o revistes (culturals?)”. No creu en la xifromania, adverteix de l’“escandalosa absència” de les humanitats en les proves de competències bàsiques i de com les humanitats sempre són la víctima propiciatòria davant la necessitat de millorar en matemàtiques. I agafa distància tant respecte al “catecisme ludicocompetencial ecosostenible” com respecte a la lògica de la digitalització, l'emprenedoria, l'utilitarisme i la nova “tirania del mèrit adornada d'intel·ligència emocional”.

I si amb els seus col·legues es mostra implacable, en canvi fa l'elogi d'un alumnat que, tot i haver-n'hi, esclar, de desmotivats i maleducats, en general sempre l'ha sorprès “amb el seu talent, el seu afecte, la seva qualitat humana i sociabilitat, les seves virtuts i valors”. “El nostre alumnat llegeix el mateix que llegim nosaltres a la seva edat: tirant a poc”. I sobre el fracàs escolar, creu que “té més a veure amb el que passa fora de l'escola que a dintre [...]. Va més lligat a la classe social i al nivell cultural, al PIB i a la raquítica inversió destinada a educació i cultura”, i a l'evidència que moltes famílies deleguin la seva responsabilitat educadora en l'escola o, en l'altre extrem, visquin afectades pel complex de Pigmalí.

Tant de bo la hiperbòlica defensa crítica de l'educació pública de Manel García representi la veu d'un exercit silenciós de bons mestres. ♦♦

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIÓ

[1] Junil a les terres dels bàrbars

JOAN-LLUÍS LLUÍS / Club Editor
290 pàgines i 19,95 € 1/23

[2] Ai, William!

ELIZABETH STROUT
Edicions de 1984
256 pàgines i 18,90 € 3/4

[3] Constel·lacions

BLANCA BUSQUETS
Proa
240 pàgines i 19,50 € 2/4

[4] Terres mortes

NÚRIA BENDICHO GIRÓ
Anagrama
184 pàgines i 16,90 € 5/53

[5] Set

AMÉLIE NOTHOMB
Anagrama
120 pàgines i 17,90 € -/2

NO-FICCIÓ

[1] La vall de la llum

TONI CRUANYES
Destino
384 pàgines i 21,50 € 1/2

[2] Pandèmia i postveritat

JORDI PIGEM
Fragmenta
144 pàgines i 15,50 € 2/10

[3] Barcelona secreta (3)

XAVI CASINOS
Viena
256 pàgines i 19,90 € -/2

[4] El cervell de l'adolescent

DAVID BUENO / Rosa dels vents
272 pàgines i 19,90 € -/2

[5] Com vas perdre el braç, Balchowsky?

TONI ORENSANZ / Columna
448 pàgines i 20,50 € 6/5

CASTELLÀ

FICCIÓ

[1] El libro negro de las horas

EVA GARCÍA SAENZ DE URTURI
Planeta
384 pàgines i 20,90 € 1/2

[2] Violeta

ISABEL ALLENDE
Plaza & Janés
400 pàgines i 22,90 € 2/3

[3] Una historia ridícula

LUIS LANDERO / Tusquets Editores
288 pàgines i 19 € 5/2

[4] Últimos días en Berlín

PALOMA SÁNCHEZ-GARNICA
Planeta
648 pàgines i 22,90 € 8/15

[5] La señora March

VIRGINIA FEITO
LUMEN
328 pàgines i 19,90 € -/4

NO-FICCIÓ

[1] Por si las voces vuelven

ÁNGEL MARTÍN / Planeta
256 pàgines i 17 € 2/13

[2] Encuentra tu persona vitamina

MARIAN ROJAS ESTAPÉ / Espasa
328 pàgines i 19,90 € 3/25

[3] Yo, vieja

ANNA FREIXAS
Capitán Swing
192 pàgines i 17 € 1/23

[4] Cómo hacer que te pasen cosas buenas

MARIAN ROJAS ESTAPÉ / Espasa
232 pàgines i 19,90 € 4/175

[5] La invasión de América

ANTONIO ESPINO
Arpa
464 pàgines i 24,90 € -/2Rànquing setmanal del Gremi d'Editors de Catalunya i LibriData
Posició setmana anterior / Setmanes en el mercatUN TAST
DE CATALÀALBERT PLA
NUALART

El repte de la mobilitat a Barcelona amenaça de revifar en l'ús lingüístic municipal i dels mitjans el terme *guixeta* amb un sentit fins ara insòlit, el d'armariet: ja sigui per ficar-hi bicicletes plegables o perquè el repartidor d'Amazon no hagi de dur tres cops el mateix paquet. Dir-ne *guixeta* de la *taquilla* respon al comprensible desig de substituir el que sembla -i, de fet, és- un flagrant castellanisme per un mot que soni ben nostrat. I no seria el primer cop que el *mot nostrat* es reintrodueix en l'estàndard -amb un sentit que no tenia- des de la llunyania medieval, dialectal o gal·loromànica. Dir-ne *bústia* del *busson* o *llumí* del *misto* en són exemples. Però així com *bústia* ha expulsat *busson* dels diccionaris i *llumí* hi conviu amb *misto*, a *guixeta* li ha barrat el pas

¿Acabarem guardant
la roba a la guixeta?

taquilla com a lloc on es venen entrades o bitllets. No ho ha pogut impedir ni un llarg i perseverant anhel de deixar de dir-ne així. I és que la voluntat de depurar el català fa més d'un segle que busca una paraula per dir *taquilla*. El març del 1925 dotze lectors de *La Publicitat* van escriure a Fabra proposant-ne unes quantes, però ell va preferir mantenir el castellanisme -a diferència del que va fer amb *busson*- per diverses raons. Una d'elles, salvar els derivats *taquillatge* i *taquiller*.

**LA VOLUNTAT DE
DEPURAR EL CATALÀ
FA MÉS D'UN SEGLE QUE
BUSCA UNA PARAULA
PER DIR 'TAQUILLA'**

En castellà *taquilla* és un diminutiu de *taca*, que vol dir armariet i ve de l'àrab *taq* (finestra). No tenim del tot clar, doncs, si *taquilla* prové d'un moble, el caseller on es guardaven els bitllets o entrades, o de la finestreta per on es despatxaven. Del caseller a l'armari individual per guardar-hi la roba i els efectes personals en llocs públics com un gimnàs, hi va un pas. I això explica que l'ÉsAdir o el DNV recullin també aquesta accepció de *taquilla*. El que resulta nou és utilitzar la forma no normativa *guixeta* també amb aquest significat. I és que *guixeta* ve del francès *guichet*, que vol dir obertura petita, finestreta. Però fins i tot si *guixeta* acabés entrant al diccionari, no crec pas que *taquilla* en sortís. Tot apunta que els films taquillers no seran mai guixeters o guixetaires. ♦♦